

sætte Penge i, og jeg er ikke sikker paa, om det ikke vilde kunne være blevet anbragt udmærket udenom Bankerne og let vilde være gaaet i Befolkningen. Jeg tror ikke, der ligger nogen Risiko der, og naar Bankerne spærrer Laanet og ikke bringer det paa Markedet, saa kan det være meget godt, men det skyldes vel særlig, at hvis Laanet blev udbudt, vilde det være vanskeligt at holde Prisniveauet for Fonds og Børspapirer oppe. I øvrigt vil jeg angaaende Evnen til Betinging bemærke, at vi har ikke Lov til at tro — som jeg synes, det lod til paa nogle ærede Medlemmer, særlig det radikale Partis Ordfører —, at fordi der er mange Penge, har vi Raad dertil. Der er nu en Gang mange Penge i et Land, hvor der er stor Statsgæld og mange Papirpenge. Det kan ikke undgaas, men man har ikke Lov til at slutte fra det til virkelig Velstand, og jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at en Del af den løse Kapital, der findes i Landet, i Virkeligheden repræsenterer det Forbrug af Raastoffer, vi har haft, og den manglende Reparation af vore Maskiner. Baade vort Raastoflager er meget ringe, og vor Maskinkapital er ret afgørende opslidt. Angaaende Betingelserne glæder det mig meget, at Bankerne ikke har stillet noget Krav om Ophævelse af Kommissioner eller Ophævelse af Prisreguleringen, thi jeg vilde anse det fra Bankernes Side for et ganske utilbørligt Indgreb i Statens Sager. Men selvfølgelig maa den højtærede Minister, naar han ønsker Laanet, finde sig i — og dertil er Bankerne berettigede —, at der stilles Krav om, at Ministeren fører en fornuftig Statshusholdning; det er noget andet. Naar man er Laantager, kan man ikke forhindre Laangiveren i at sige: Jeg synes ikke, at du anlægger din Økonomi rigtigt, jeg synes, du skulde anlægge den paa en anden Maade. Jeg beklager overfor den højtærede Minister, at Sparekasserne ikke er blevet hørt, og jeg gentager, at jeg tror, at her i Tinget hos alle os, der repræsenterer udenbys Interesser, er der Ønske om, at Sparekasserne var blevet taget med, og jeg ved ogsaa, at der i Udvalget i sin Tid var Ønsker om det. Med Hensyn til Provinsbankerne vil jeg spørge den højtærede Minister: Hvorfor ønskede disse Banker ikke at være med i Konsortiet? Angaaende Spørgsmaalet om Nationalbankens Oktroj skal jeg sige, at det er min Overbevisning, at man ikke kan reducere Seddelmængden foreløbig, og følgelig vil der være god

Grund til at forlænge Oktrojen. I øvrigt skal jeg ikke komme yderligere ind herpaa, idet jeg mener, at hele Spørgsmaalet om Nationalbankens Stilling i de kommende Aar, om hvilken Seddelpolitik og hvilken Diskontopolitik der bør føres, alligevel ved Lejlighed kan gøres til Genstand for en frugtbringende Debat i dette Ting. Jeg søgte under Finanslovsforslagets Behandling at lokke den højtærede Finansminister dertil, men han var svær at lokke.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt vi skal tage Pengene gennem Skat eller ved Laan, er jeg vedblivende af den Overbevisning, at der er meget, der taler mod Laan; thi naar 1 000 Kr. kun betyder en Ko nu, men den, naar Laanet skal tilbagebetales, betyder 4 Køer, har Laanet en hemmelig Rentecharge, som ikke fremgaar af Betingelserne; men den højtærede Minister har for saa vidt Ret i, at det i Øjeblikket er vanskeligt at rejse flere Skatter, dels fordi vi er langt henne paa Finansaaret, og dels fordi vi har damptrawlet Skatteobjekterne ganske grundigt. Der er selvfølgelig nogle Skatter tilbage; men jeg tror, at baade den højtærede Finansminister og det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) er i Stand til at finde dem; og jeg tror, at skal de finde Skatter, ender de alligevel med at maatte bide i det sure Æble og en skønne Dag begynde at revidere Toldlovens Finanspositioner.

Jeg anbefaler det foreliggende Lovforslag til en Udvalgsbehandling; og jeg vil have Lov til at sige, at dette Udvalg har dog Ret til baade at stille Betingelser og at kræve Oplysninger, først og fremmest om, hvorvidt det virkelig er saa slemt, som den højtærede Minister finder paa at sige i Dag — den højtærede Minister kan jo tage fejl eller være i daarligt Humør —; endvidere om hvorvidt den højtærede Minister venter, at vi i en nær Fremtid skal have et nyt Laan. Spørgsmaalet, hvorvidt disse 120 Mill. Kr. maa anses for at være for meget eller for lidt, afhænger noget af, om Ministeren mener, at han skal have et Laan ogsaa næste Aar. — Endelig synes jeg, at det ærede Medlem fra Æbeltoft har ganske Ret, naar han stiller Krav om en Finansplan; det er der noget i. Den højtærede Minister kan ikke tage det Standpunkt og sige: Kommer Tid, kommer Raad, nu lader vi hver Dag græde sine Taarer; thi den Stilling er alligevel uholdbar. Jeg synes, at Oppositionen herinde har den Pligt at